



ת"פ 30706/05/21 - מדינת ישראל נגד מוחמד סואעד

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 30706-05-21 מדינת ישראל נ' סואעד

לפני: כבוד השופט אינאס סלאמה

המאשימה: מדינת ישראל

נגד

הנאשם:

מוחמד סואעד (עציר)

גזר דין

1. הנאשם שלפניי הורשע, על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום מתוקן, בביצוע העבירות הבאות: שוד בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 402(ב) + 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"), עבירות בנשק (נשיאה והובלה) - עבירה לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא + 144(ב) רישא וסיפא + 29 לחוק, ירי מנשק חם - עבירה לפי סעיף 340(ב)(1)+(2) + 29 לחוק, וכן הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו - עבירה לפי סעיף 275 + 29 לחוק.

2. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה בדבר העונש שייגזר על הנאשם. הנאשם אשר כפר תחילה במרבית עובדות כתב האישום שהוגש כנגדו, חזר בו במסגרת הסדר הטיעון מכפירתו, והודה בעובדות כתב האישום המתוקן. זאת לאחר שנשמעו מקצת מן הראיות.

כתב האישום המתוקן

3. על פי כתב האישום המתוקן שעיקרו יובא להלן, סמוך ליום 21.4.2021, הנאשם וחברו אברהם סואעד (להלן: "**אברהמים**") תכננו לבצע שוד בתחנת טוטו בשכונת ואדי סקיע בשפרעם. זאת תוך שימוש בנשק חם אשר באמצעותו יירו במהלך השוד. לשם כך, הצטיידו השניים בלבוש כהה, בכיסויי פנים, בכפפות ובתת מקלע מאולתר ("קרלו"), אשר סוגל לירות כדור שבכווח להמית אדם, וכן במחסנית ובכדורים התואמים לתת המקלע (להלן יחד: "**הנשק**"). הנאשם ואברהמים נשאו והובילו את הנשק בצוותא חדא, ובלא רשות על פי דין.

4. בתאריך 21.4.2021, בשעה 22:30 או בסמוך לכך, הנאשם ואברהמים הגיעו אל תחנת הטוטו ונכנסו אליה כשהם אוחזים בנשק, כשהוא שלוף וטעון. באותה העת שהו במקום בעלי התחנה - ופא שחאדה (להלן: "**המתלוננת**") ובעלה זאהי שחאדה (להלן יחד: "**המתלוננים**"), שעסקו בספירת הפדיון היומי מאחורי דלפק. עם כניסתם לתחנת הטוטו, הנאשם ואברהמים ביצעו, בצוותא חדא, ירי כדור בודד מהנשק, כדי להרתיע את המתלוננים ולמנוע התנגדותם. הכדור שנורה פגע בכסא הניצב סמוך לדלפק.



בהמשך, הנאשם ואבראהים דרשו באיומי נשק לקבל את כל הכסף שברשות המתלוננים. בשל איומיהם, ובפחדה מהנאשם ומאבראהים, המתלוננת מסרה לידיהם סך של כ- 3,000 ₪ שהיה בקופה. הנאשם ואבראהים הוסיפו ודרשו מהמתלוננת לפתוח את תיקה ולמסור לידיהם את הכסף שבתיק. המתלוננת מסרה לידיהם סכום נוסף של כ- 20,000 ₪.

5. הנאשם ואבראהים נמלטו מהמקום רגלית דרך תחנת דלק סמוכה לעבר כביש 79. במהלך הבריחה, בכדי להעלים ראיות ולמנוע את גילויים ותפיסתם ולהביא לידי עיוות דין, הנאשם ואבראהים זרקו את כיסויי הפנים ואת הכפפות. הנאשם אף השליך את חולצתו על אי תנועה בכביש 79.

סמוך לשעה 22:45 שוטרים הבחינו בנאשם ובאבראהים כשהם הולכים לצידי הכביש. השוטרים שהיו לבושים מדי משטרה, ירדו מניידות המשטרה על מנת לעכב את השניים, אשר מיד כשהבחינו בשוטרים החלו להימלט כשהם מתפצלים במנוסתם, ולא נשמעו להוראות השוטרים שקראו להם לעצור. במהלך מנוסתם הנאשם ואבראהים השליכו את הנשק. לאחר מרדף רגלי, אבראהים נעצר, בעודו מנסה להשליך מכיסו את הכסף ששדד. הנאשם נעצר מספר ימים לאחר מכן.

תסקיר שירות המבחן

6. בהתאם להחלטת מיום 1.11.2021, נערך תסקיר של שירות המבחן על אודות הנאשם. בתסקיר מיום 10.1.2022, פורט רקעו האישי והמשפחתי של הנאשם. בכלל זה צוין כי הנאשם בן 19 שנים. הוא רווק ומתגורר בבית הוריו בפרעם. הנאשם השלים 11 שנות לימוד, ולדבריו, קודם מעצרו עבד חצי שנה לערך עם אביו בסלילת כבישים, בתפקיד צבעי. להורי הנאשם ארבעה ילדים (הנאשם הוא הצעיר בסדר הילודה). אבי הנאשם עובד בתחום סלילה ותשתיות תחבורה. האם עובדת בניקיון במסגרות חינוכיות.

7. בנוגע ל"היסטוריה עבריינית" צוין בתסקיר כי אין לחובת הנאשם הרשעות קודמות בפלילים. אשר לעבירות מושא עניינו, צוין בתסקיר כי הנאשם לוקח אחריות על התנהלותו פורצת הגבול בעת ביצוע עבירות אלו. עם זאת, להערכת שירות המבחן, הנאשם מתקשה לזהות את דפוסי אישיותו המכשילים שהביאו למעורבותו בפלילים. לדברי הנאשם, מעשיו נבעו מחשש פיזי משותפו לעבירות, ומרצונו להוכיח את גבריותו בפניו. עוד לדברי הנאשם, הוא מתחרט על התנהלותו הרשלנית, וכן על האימה שהטיל על המתלוננים, וברצונו להתנצל בפניהם.

8. המשיך שירות המבחן ועמד על הערכת הסיכון לעבריינות, וכן על הסיכוי לשיקום, וצוין לבסוף כי אין באפשרותו לשלול התנהגות עוברת חוק מצד הנאשם בעתיד. עוד העריך שירות המבחן כי הסיכון להישנות עבירות אלימות דומות בעתיד מצד הנאשם הוא בינוני וברמת חומרה בינונית.



שירות המבחן התרשם מצעיר הנעדר עבר פלילי, בעל קווי התנהגות ילדותיים אשר מתקשה להיפתח ולשתף מעולמו, וכן מקיומם של דפוסים עברייניים בהתנהלות הנאשם, אותם הוא מתקשה לבחון בשלב זה. שירות המבחן העריך כי "היעדר הצבת גבולות מצד מערכת התמיכה המשפחתית בחייו וקשריו עם חברה שולית לצד אישיותו הילדותית וחסרת היציבות, מהווים גורמי סיכון אשר עשויים להכשיל את תהליך עריכת השינוי בחייו". שירות המבחן התרשם כי מקור ביטוי המוטיבציה לשינוי שמתאר הנאשם, בהשלכות ההליכים המשפטיים כנגדו, ולא מתובנה או מחיבור אמיתי לנסיבות שהובילו אותו להתנהלות פורצת הגבול או לחומרת מעשיו. על כן, ונוכח הערכת הסיכון, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית, והמליץ על הטלת ענישה מרתיעה אשר תהווה גבול ברור להתנהלות הנאשם.

טיעוני הצדדים לעונש

9. בדיון שהתקיים לפניי ביום 19.1.2022, טענו הצדדים לעונש. המאשימה הגישה טיעון בכתב, גזר דין של מותב אחר שדן בעניינו של אברהם וכן אסופת פסיקה. הסנגור הגיש גם הוא פסק דין לעיוני והפנה לפסיקה נוספת.

10. בטיעוניה בכתב עמדה המאשימה על חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, בצינה כי עבירת השוד באמצעות נשק היא מהעבירות החמורות ביותר, ואשר הפכה לאחרונה "מכת מדינה". עוד נטען כי הערכים החברתיים המרכזיים אשר נפגעים כתוצאה ממעשי שוד בנסיבות מחמירות הם בריאותו ושלמות גופו של אדם, וכן קניינו של אדם ורכושו. עוצמת הפגיעה מתחזקת בעניינו, משהשוד בוצע מחנות המתלוננים באמצעות נשק חם שנעשה בו שימוש במהלך השוד. עוד עמדה המאשימה על כי עבירת השוד גורמת לפגיעה רבה בתחושת ביטחון הציבור, ומטילה פחד ואימה.

11. המאשימה ביקשה להדגיש את הנסיבות לחומרה הקשורות בביצוע העבירה. בכלל זה נטען בין היתר, כי מעשי הנאשם מצביעים על אורח חיים אלים, מסוכנות גבוהה, זלזול בחיי אדם והיעדר מורא מפני החוק. העבירות בוצעו תוך שימוש בנשק חם וירי כדי להרתיע את המתלוננים ולמנוע התנגדותם. לביצוע השוד קדם תכנון - הצטיידות בלבוש כהה, בכיסויי פנים, בכפפות ובנשק, אותו נשאו והובילו הנאשם ואברהם לצורך ביצוע השוד. עוד עמדה המאשימה על הפחד והבהלה שאחזו במתלוננים ועל כי נגנב הימנם סך של 23,000 ₪; על הנזק שהיה צפוי לו הירי היה פוגע במתלוננים או באחר, וכן על גילו של הנאשם (19 שנים) ועל מודעותו לטיב מעשיו והשלכותיהם. אעיר כי המאשימה ציינה בטיעוניה בכתב כי חלקו של הנאשם בביצוע העבירה הוא מרכזי, באשר הנאשם נשא בפועל את הנשק וירה בו. בטיעוניה בעל פה ציינה כי האירוע בוצע בצוותא, לרבות הירי. טיעון זה בעל פה עולה בקנה אחד עם עובדות כתב האישום המתוקן בו הודה הנאשם.

בבחינת מדיניות הענישה הנהוגה הפנתה המאשימה לשישה פסקי דין, בהם הושתו עונשים של 32 חודשי מאסר בפועל ועד 52 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בטיעוניה בעל פה, הדגישה המאשימה כי בעניינו מדובר בתת מקלע ולא בכלי הנחזה להיות אקדח.



בשים לב לאלו ועוד, המאשימה סבורה כי מתחם העונש ההולם בעניינו נע בין 4 ל- 7 שנות מאסר בפועל לצד עונשים נלווים.

12. בכל הנוגע לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, עמדה המאשימה על היעדר עבר פלילי של הנאשם; על הודאתו אשר חסכה בזמן שיפוטי, וכן על האמור בתסקיר. עוד עמדה המאשימה על שיקול הרתעת הרבים לאור השימוש בנשק בלתי חוקי. לבסוף, עתרה המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר ברף האמצעי של המתחם, לצד עונש מאסר על תנאי ארוך ומרתיע, וכן פיצוי וקנס.

13. בטיעוניה בעל פה, עמדה המאשימה בין היתר על עניינו של אברהמים שנדון לפני כב' השופט א' פורת בבית משפט זה. המאשימה הסבירה כי לאברהמים יוחסו שני אישומים שונים -האחד בנוגע להחזקת נשק, והשני הוא אירוע השוד שבעניינו; נקבעו שני מתחמי ענישה של 2 עד 4 שנות מאסר בפועל ושל 3 עד 6 שנות מאסר בפועל, בהתאמה; ביחס לאישום שבעניינו נגזרו על אברהמים 3 שנות מאסר, ובסך הכל עם האישום האחר, ולאחר שנחפפו 10 חודשים, נגזרו עליו 50 חודשי מאסר בפועל. המאשימה סבורה כי בעניינו של הנאשם דכאן יש לקבוע מתחם גבוה יותר, כאמור לעיל.

14. הסנגור הבהיר בפתח דבריו כי העובדות המתוארות בטיעוני המאשימה בכתב תואמות את כתב האישום המקורי שהוגש בעניינו של הנאשם, ולא את כתב האישום המתוקן. לשיטתו, אין מקום כי המאשימה תפנה לפסיקה נהוגת, ובד בבד תטען למתחמי ענישה שונים מאלו שנקבעו באותם המקרים. עוד צוין, כי באחד מפסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה (ת"פ (מחוזי חיפה) 3002-09-20 **מדינת ישראל נ' חג'אזי** (17.10.2021) (להלן: "**עניין חג'אזי**")) נקבע מתחם עונש הולם של 30 עד 60 חודשי מאסר בפועל ונגזרו 32 חודשי מאסר בפועל, כשדובר בירי מנשק חם. כמו כן, בטיעוני המאשימה לעונש בעניין חג'אזי, ולאחר ששותפו נדון לפני מותב אחר, עתרה המאשימה בסופו של דבר משיקולי אחידות הענישה לאותו המתחם שנקבע בעניין השותף האחר. הסנגור הפנה גם הוא לחלק מהפסיקה אליה הפנתה המאשימה, והגיש פסק דין נוסף לעיוני. לשיטתו, בעניינו, "ברמה הערכית" יש לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 30 ל- 60 חודשי מאסר.

15. בכל הנוגע לאברהמים, נטען כי לא ניתן להתעלם מהאישום הנוסף בעניינו כשבוחנים "את המעורבות בעולם הפשע". הסנגור הדגיש כי על פי גזר הדין בעניינו של אברהמים, הלה החזיק משנת 2020 בתת מקלע ועשה בו שימוש, ובאותו תת מקלע נעשה שימוש בשוד מושא עניינו. בנוסף נטען, כי "בקביעה הערכית" נגזרו על אברהמים 36 חודשי מאסר בגין אירוע השוד, אך בפועל ונוכח החפיפה עם העונש שהוטל בגין האישום האחר, נגזרו למעשה 26 חודשים.

16. הסנגור הפנה אף לנסיבותיו האישיות של הנאשם כמפורט בתסקיר, וטען כי שירות המבחן לא ציין כי עונשו של הנאשם "צריך להיות חמור בן כמה שנים". הסנגור הדגיש כי בתסקיר, הערכת הסיכון נקבעה כבינונית, וטען כי לאור חומרת העבירה, היה ושירות המבחן היה מזהה "בעיה קשה" של עבריו אשר לא לוקח אחריות על מעשיו, סביר להניח כי הערכת המסוכנות הייתה גבוהה.



17. בהמשך, טען הסנגור כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה. אמנם נחקרו לטענתו שני עדים, אך בעקבות חקירתם תוקן כתב האישום. בכך חסך הנאשם זמן שיפוטי. עוד הדגיש הסנגור את גילו הצעיר של הנאשם, את היותו נעדר עבר פלילי, וטען כי בשל כך עונשו צריך להיגזר בתחתית המתחם. בנוסף נטען, כי לאור גזר הדין בעניינו של אברהמים, ומשיקולי שוויון ומראית עין, יש להשית על הנאשם 24 חודשי מאסר.

דברי הנאשם

18. אלו דברי הנאשם כפי שנרשמו בפרוטוקול הדיון: "אני מתנצל ומצטער. אני מבין את חומרת המעשה. אני מתחרט ומבטיח לך לא לחזור על זה עוד פעם".

דין והכרעה

19. העיקרון המנחה בגזירת הדין הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירות בנסיבותיהן ומידת אשמו של הנאשם העומד לדין, לבין סוג העונש שיוטל עליו ומידתו.

בעת קביעת מתחם עונש הולם למעשה עבירה שביצע הנאשם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

לאחר קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט לאתר את העונש המתאים לנאשם בגבולות המתחם שנקבע, תוך התייחסות לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. בית המשפט יכול לחרוג ממתחם העונש הן לקולא - משיקולי שיקום, והן לחומרה - משיקולי הגנה על שלום הציבור.

מתחם העונש ההולם

20. בעת קביעת מתחם העונש ההולם, יש לעמוד תחילה על הערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו מן העבירות שביצע הנאשם, ועל מידת הפגיעה בהם.

מעשיו של הנאשם גרמו לפגיעה בשורה של ערכים חברתיים, בראשם הגנה על בטחון הציבור ושלומו, ובאופן פרטני היוו המעשים סכנה לשלמות גופם של המתלוננים. בדרך הילוכו של הנאשם יש גם כדי לערער את תחושת הביטחון האישי השוררת בציבור. עוד נפגעו ערך ההגנה על קניינו של אדם וכבודו.



מעשה שוד כשלעצמו הוא בעל חומרה מרובה. בענייננו מתווספת חומרה יתרה שכן העבירה בוצעה אגב שימוש בנשק חם וירי הימנו, לבל יתנגדו המתלוננים למהלכו של השוד. אמנם, לא ארעה פגיעה בגוף, אך דומני כי האירוע הסתיים כך אך בנס. נקל לתאר סיומת אחרת לו הכדור שנורה היה פוגע במי מהמתלוננים, או אף במקרה של פגיעת נתז בהם כתוצאה מן הירי.

21. בית המשפט העליון עמד פעמים רבות על החומרה הגלומה בביצוע עבירת שוד, וכן על הענישה המשמעותית שיש להשית בגין ביצועה.

ראו על כך ע"פ 4949/15 **מקדסי נ' מדינת ישראל**, פסקה 11 (17.3.2016):

"על חומרתה הרבה של עבירת השוד עמד בית משפט זה לא פעם, והוא הדין גם בניסיון לביצוע שוד אשר סוכל. עבירות אלו מאיימות על הסדר החברתי התקין ועל שלום הציבור ובטחונו, ולכן ראוי להטיל בגין עונשי מאסר ממושכים, המבטאים את סלידת החברה ממבצעי העבירות, ונותנים ביטוי הולם לעקרונות הגמול וההרתעה..."

עוד על עבירת השוד וחומרתה ראו ע"פ 3907/10 **נעאמנה נ' מדינת ישראל**, פסקה 5 (23.3.2011):

"עבירת השוד היא מן הותיקות שבעבירות הפליליות. מימי קדם ועד ימינו, רבו האנשים שערכו בינם לבין עצמם חשבון של סיכויי ההצלחה מול הסיכונים הכרוכים, ונענו לפיתוי הכספי הכרוך באירוע אלים קצר טווח. כנגד פיתוי זה, נאלצה כל חברה אנושית למצוא את הדרכים להיאבק נגד הפגיעה החמורה בה וביחידה.

חומרתה של עבירה זו כלפי הפרט מורכבת משני נדבכים משתלבים. האחד, הפגיעה בקניינו של קורבן השוד, ובמקרה דנן - פדיון עמל יומו של בעל עסק זעיר, המיועד לזון את בני ביתו. והשני, הממד הפוגעני, האלים והמאיים. גם אם יקבל קורבן השוד את כל רכושו בחזרה בלא פגע, לא במהרה יחלימו צלקותיו הנפשיות."

בנוסף, יפים לענייננו, בשינויים המחוייבים, דבריו של בית המשפט העליון בע"פ 1312/16 **מדינת ישראל נ' מטר**, פסקה 13 (6.11.2016):

"בהקשר זה יש לזכור כי נשיאת נשק, כשלעצמה, טומנת בחובה פוטנציאל סכנה לשלמות החיים, הגוף והנפש ולביטחון הציבור, לא כל שכן כאשר נעשה שימוש של ממש בנשק בנוכחות לקוחות ועובדים, לרבות ילדים, וכל זאת בטבורו של יישוב ולאור יום (ראו והשוו: ע"פ 107/08 **אלמהדי ע'ת נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] בפסקאות 14-15 (3.2.2010)). למעשים של המשיבים נלווית חומרה יתרה עקב התכנון המוקדם וההצטיידות בציד הדרוש לצורך הגשמת התכנית



העבריינית. נוכח האמור, הרי שענייננו במעשה שוד המצוי ברף גבוה של חומרה."

22. כאמור לעיל, בעת קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט ליתן דעתו **למדיניות הענישה הנוהגת**. זו, כמצוין לעיל, הדגישה את הצורך בהחמרה כלפי המבצע עבירת שוד, תוך שמנעד הענישה רחב נוכח השוני הרב בין מעשי השוד השונים ומידת חומרתם. בעניין זה של השונות בין מעשי השוד ומנעד הענישה, נכון להזכיר את דבריו של השופט א' רובינשטיין בע"פ 4841/13 **ספי נ' מדינת ישראל**, פסקה יא (6.2.2014), לפיהם:

"באשר לקביעת מתחם העונש ההולם - כנודע, לובשת עבירת השוד פנים וצורות רבות וקביעת מתחמי הענישה ההולמים בגינה מגוונת; אך פטור בלא כלום אי אפשר (בבלי, חולין כז ע"ב), ואת המסגרת קבע כמובן המחוקק בקביעת 'תג העונש' לעבירה זו - אין זה דין של עבירה שנעברה תוך פגיעה פיסית אלימה לעבירה שבוצעה על דרך הפחדה בלבד; אין זה דין של עבירה שנעברה לאחר תכנון והכנה מוקדמים לעבירה אקראית-ספונטנית; אין זה דין של עבירה שנעברה בחבורה לדינה של עבירת אדם יחיד; אין זה דין של עבירה שנעשתה תוך שימוש בנשק, חם או קר, לעבירה שנעשתה ללא שימוש בנשק; אין זה דין של עבירה חד פעמית למסכת שיטתית של עבירות..."

לאחר שאמרתי זאת, אפנה לסקירת פסיקה המבטאת את מדיניות הענישה הנוהגת, ממנה יש להקיש לענייננו, ואשר בין היתר על יסודה ייקבע מתחם העונש ההולם במקרה דנן. בסקירה זו אתייחס גם לחלק מהפסיקה אליה הפנו באי כח הצדדים בטיעוניהם.

23. ע"פ 4322/19 **פלוני נ' מדינת ישראל**, וכן ע"פ 6347/19 **יאסין נ' מדינת ישראל** (26.1.2020) - על פי המתואר, כתב האישום גולל שני אירועי שוד בנסיבות מחמירות של חנויות נוחות בתחנות דלק. יאסין השתתף בשוד הראשון. פלוני (שהיה קטין כבן 17 ו-9 חודשים בעת האירועים), השתתף בשניהם. השוד הראשון בוצע בחבורה של ארבעה, שנכנסו רעולי פנים אל חנות הנוחות, כששניים מהם אוחזים באלות, ופלוני אשר אחז בתת מקלע מאולתר ירה לעבר הדלפק מאחוריו ישב המוכר, ולעבר המדפים. השודדים נטלו את הקופה הרושמת ואת הטלפון הנייד של המוכר ונמלטו. השוד השני בוצע גם הוא בחבורה של ארבעה, תוך שימוש בתת מקלע מאולתר, וכשהשודדים האחרים אוחזים באלות. באירוע זה פלוני שימש כנהג והורשע בהסדר הטיעון בסיוע לשוד בנסיבות מחמירות. בגין האירוע הראשון, יאסין נדון ל-32 חודשי מאסר בפועל. פלוני שהיה שותף לשני האירועים נדון ל-24 חודשי מאסר בפועל. שני האחרים שהשתתפו בשני מעשי השוד נדונו ל-24 ו-42 חודשי מאסר בפועל.

בית המשפט העליון דחה את ערעורו של פלוני. אשר ליאסין, נוכח הפער בענישה בינו לבין פלוני, מצא בית המשפט העליון להפחית 8 חודשים מעונשו, כך שירצה גם הוא 24 חודשי מאסר בפועל.

ע"פ 1072/18 **אבו אלהיגא נ' מדינת ישראל** (6.2.2019); ת"פ (מחוזי חיפה) 1901-04-17



מדינת ישראל נ' אבו אלהיג'א (20.12.2017) - הערעור נדחה, לאחר שהמערער חזר בו מערעורו בהמלצת בית המשפט העליון. בבית המשפט המחוזי, אבו אלהיג'א הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון שכלל את תיקון כתב האישום, בשני מקרי שוד ובעבירות נשק. דובר שם בשלושה אישומים. באישום הראשון הורשע אבו אלהיג'א בעבירות שוד בנסיבות מחמירות ובהחזקת נשק. על פי המתואר, אבו אלהיג'א תכנן עם אחר לשדוד תחנת טוטו תוך שימוש בנשק חם. השניים הגיעו לתחנת הטוטו כשברשותם אקדח. אחד מהם נשאר לשמור בכניסה. השני נכנס לתחנה, כיוון את האקדח אל העובד במקום, דרש ממנו באיומים את הכסף, ואף ירה ירייה אחת סמוך לראשו של העובד. אותו עובד מסר ליורה סכום כסף, והשודדים נסעו מהמקום כשאחד מהם יורה ירייה אחת באוויר. האישום השני עניינו שוד סניף דואר, שהנאשם ביצע יחד עם אחר ותוך שהנאשם איים על פקידות הדואר כשהוא אחוז בידו חפץ הנחזה לאקדח. בגין אירוע זה הנאשם הורשע בעבירות של גניבת רכב ושוד. באישום השלישי הנאשם הורשע בעבירות נשק (ריבוי מקרים). בגין כל אחד מהאישומים נקבע מתחם עונש נפרד, כשבנוגע לאישום הראשון נע מתחם העונש בין 3 ל- 7 שנות מאסר בפועל. העונש שהושת על אבו אלהיג'א בגין כל האישומים גם יחד הוא 5 שנות מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ע"פ 8271/17 **מדינת ישראל נ' אבו גליון** (30.1.2018) - פסיקה אליה הפנה הסנגור. המשיב הורשע על פי הודאתו בעבירות של קשירת קשר לפשע ושוד בנסיבות מחמירות. על פי המתואר, המשיב קשר עם אחר לשדוד טלפונים ניידים מידיהם של צעירים. לשם כך, המשיב הצטייד בחפץ דמוי אקדח, והאחר הצטייד באקדח. המשיב והאחר הבחינו בשני המתלוננים. המשיב ניגש לאחד מהם, והאחר ירה באוויר. המשיב איים על המתלונן באמצעות החפץ ודרש ממנו את הטלפון הנייד. המתלונן סרב, והמשיב דחף אותו ונטל את הטלפון. האחר נטל ממתלונן קטין את הטלפון שבידו. המשיב והאחר נמלטו מהמקום, כשהאחר יורה ירייה נוספת באוויר. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 15 ל- 40 חודשי מאסר בפועל; השית על המשיב 23 חודשי מאסר בפועל, וכן הורה על הפעלת מאסר מותנה של 10 חודשים, באופן שחמישה חודשים ירצו במצטבר. בית המשפט העליון החמיר בעונשו של המשיב, כך שעונש המאסר יעמוד על 31 חודשים, ויחד עם המאסר המותנה שהופעל על ידי בית המשפט המחוזי - 36 חודשי מאסר בפועל.

ע"פ 1178/14 **מדינת ישראל נ' מיכלאשוילי** (23.6.2014) - פסק דין אליו הפנתה המאשימה. המשיב הורשע לפי הודאתו בעבירות הבאות שיוחסו לו בכתב אישום מתוקן בהסדר טיעון: קשירת קשר לפשע, שוד בנסיבות מחמירות, שינוי זהות של רכב, נהיגה ללא ביטוח, וכן נהיגה ללא רישיון רכב תקף. על פי המתואר, לאחר תכנון מוקדם הגיע המשיב עם אחר כשהם רכובים על אופנועים לחנות תכשיטים על מנת לבצע שוד (המשיב חיבר לאופנוע שבבעלותו לוחית רישוי גנובה). האחר כיוון לעבר בעל החנות אקדח צעצוע, והמשיב החל לרוקן את מגשי התכשיטים. בהמשך, התפתח מאבק בין בעל החנות לאחר, אשר הכה בראשו של בעל החנות באמצעות אקדח הצעצוע עד שנשבר, וגרם לפציעתו. כשניסו המשיב והאחר לנוס, רצו בעל החנות ועוברי אורח לעברם, הפילו את המשיב מהאופנוע וריתקו אותו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין 6 חודשי עבודות שירות ל- 50 חודשי מאסר, וגזר על המשיב 40 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. בית המשפט העליון קבע מתחם עונש של 3 עד 6 שנות מאסר, והעמיד את עונש מאסרו של המשיב על 52 חודשים בפועל. יוער, כי בפסק דינו עמד בית המשפט העליון, בין היתר, על כי למשיב עבר פלילי לרבות הרשעה זה מקרוב בעבירת שוד בנסיבות מחמירות.



עניין **חג'אזי** - פסיקה אליה הפנו הן המאשימה והן הסנגור. הנאשמים הורשעו על יסוד הודאתם בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון. הנאשם מס' 1 (בפסקה זו להלן יקרא: נאשם 1) הורשע בביצוע עבירות של שוד בנסיבות מחמירות וירי מנשק חם. הנאשם מס' 2 (להלן: נאשם 2) הורשע בעבירת החזקה, נשיאה והובלה של נשק, וכן בעבירת סיוע לשוד בנסיבות מחמירות. על פי המתואר, הנאשם 1 ואדם אחר קשרו קשר לבצע שוד של שליח פיצה. הם פנו לנאשם 2, שיספק להם נשק לביצוע השוד, וזה האחרון העביר לידיהם תת מקלע מאולתר מסוג קרלו, מחסנית ותחמושת. בהמשך, הנאשם 1 והאחר ביצעו הזמנת פיצה. משהגיע שליח הפיצה, האחר התקדם וכיוון לעברו את הנשק הטעון, ודרש כי יעביר לידיו את התיק. שליח הפיצה עשה כדבריו. הנאשם 1 התקדם בנסיעה על קטנוע לעברם ואמר לאחר לירות לעבר שליח הפיצה. האחר עלה על הקטנוע וירה באמצעות הנשק 4 יריות לכיוון רגלי שליח הפיצה. לאחר מכן, ועל פי תיאום מראש, העבירו נאשם 1 והאחר את הנשק המחסנית והתחמושת לנאשם 2 על מנת שיסתירם. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש בענינים של כל אחד מהנאשמים הנע בין 30 ל- 60 חודשי מאסר בפועל, וגזר על כל אחד מהם עונש מאסר בפועל של 32 חודשים, לצד עונשים נלווים. יוער כי ערעור שהגיש הנאשם 1 תלוי ועומד בבית המשפט העליון.

ת"פ (מחוזי חיפה) 29461-10-20 **מדינת ישראל נ' בוקאעי** (11.5.2021) - פסיקה אליה הפנתה המאשימה ואף הוזכרה על ידי הסנגור. מדובר באותה הפרשה שנדונה בעניין חג'אזי, כשבוקאעי הוא למעשה "האחר" המתואר לעיל. בוקאעי הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירות של שוד בנסיבות מחמירות וירי מנשק חם. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין 30 ל- 60 חודשי מאסר בפועל, והשית על בוקאעי 36 חודשי מאסר בפועל, וכן מאסר על תנאי.

ת"פ (מחוזי חיפה) 962-06-20 **מדינת ישראל נ' מנסור** (17.2.2021) - פסיקה אליה הפנתה המאשימה. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בביצוע העבירות הבאות: שוד בנסיבות מחמירות, נשיאת נשק ותחמושת, וכן ירי מנשק חם. על פי המתואר, הנאשם הגיע ברכב בו נהג אחר אל תחנת דלק, כשהוא רעול פנים ובידו אקדח. הנאשם ניגש אל המתדלק, כך את זרועו סביב צוואר המתדלק כשהוא עומד מאחוריו. משהחל המתדלק לסובב פניו לכיוון הנאשם, ירה הנאשם ירייה באוויר שפגעה בגג תחנת הדלק. המתדלק הוציא כסף מכיס מעילו, מסר אותו לנאשם, והנאשם נכנס לרכב ויחד עם האחר נסע מהמקום. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 36 ל- 60 חודשי מאסר בפועל, והשית על הנאשם 36 חודשי מאסר בפועל, וכן עונשים נלווים.

24. בכל הנוגע **לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, יש ליתן הדעת על כי לא מדובר באירוע ספונטאני. הנאשם ואבראהים תכננו לבצע שוד בתחנת הטוטו, במהלכו יבצעו ירי מנשק חם. לשם ביצוע השוד, הם הצטיידו מבעוד מועד בנשק (אותו נשאו והובילו), במלבושים כהים, בכיסויי פנים ובכפפות. ואכן, במהלך השוד נעשה שימוש בנשק, הן באמצעות ירי כדור בודד, והן על ידי דרישה מהמתלוננים באיומי נשק, לקבל את כל הכסף אשר נמצא ברשותם. הכדור שנורה פגע בכסא אשר היה ממוקם סמוך לדלפק שמאחוריו היו המתלוננים. אמנם, כתוצאה מאירוע השוד המתלוננים לא נפגעו בגופם, ועובדה זו יש להביא גם כן בחשבון. ואולם, וכפי שצוין לעיל, בנקל האירוע יכול היה לבוא על סימום באופן אחר. פוטנציאל הפגיעה בגוף באירוע מעין זה, כשהעברייני נושא עמו נשק חם, קל וחומר כאשר נעשה שימוש



בנשק במהלך השוד, הוא רב. עוד נקל לשער את הפחד אשר אחז במתלוננים למראה ולמשמע האירוע המבעית; אירוע אשר עלול לצלק את נפשו של הקורבן ולהותיר בו משקעים ארוכי טווח. בנוסף, יש להביא בחשבון כי במהלך השוד נגנב סך של כ- 23,000 ₪. לציין, כי סכום זה הוחזר במלואו למתלוננים.

אשר לחלקו של הנאשם באירוע, אין לי אלא את העובדות המפורטות בכתב האישום המתוקן, בהן הודה הנאשם ואשר על יסוד הודאתו הוא הורשע. עובדות אלו אינן מפרטות ומפרשות מעשים עיקריים שביצע הנאשם באופן בלעדי. כתב האישום מייחס את מרבית המעשים, ובכלל זה את הירי בנשק, לנאשם ולאבראהים כאחד. כך למשל, צוין בכתב האישום המתוקן, כי "השניים נכנסו לתחנה, כשהם אוחזים בנשק, כשהוא שלוף וטעון"; "עם הכניסה לתחנת הטוטו, ביצעו הנאשם ואבראהים, בצוותא חדא, ירי של כדור בודד מהנשק...". הכדור שירו הנאשמים פגע "... (סעיף 4). כך גם למשל בסעיף 3 לכתב האישום המתוקן צוין, כי "הנאשם ואבראהים נשאו והובילו את הנשק בצוותא חדא...".

25. טרם אפנה לקבוע את מתחם העונש ההולם בענייננו ואת עונשו של הנאשם, אציין בקצרה כי ההליך הפלילי כנגד אבראהים נדון לפני כב' השופט א' פורת. עיון בגזר הדין (טמ/2) מעלה, כי כתב האישום בעניינו של אבראהים נסב על שתי פרשות. הפרשה הראשונה, עניינה רכישת תת מקלע מאולתר, החזקתו וביצוע ירי. בגין פרשה זו הורשע אבראהים בעבירות נשק - רכישה, החזקה, הובלה ונשיאה, וכן ירי מנשק חם. הפרשה השנייה, היא זו מושא ענייננו, ובגינה הורשע אבראהים בעבירות שוד בנסיבות מחמירות, עבירות נשק, ירי מנשק חם ושיבוש מהלכי משפט. כב' השופט פורת קבע מתחם עונש נפרד לכל אחד מהאישומים. בכל הנוגע לפרשה הראשונה נקבע מתחם הנע בין 2 ל- 4 שנות מאסר בפועל, ובאשר לאירוע השוד נקבע מתחם הנע בין 3 ל- 6 שנות מאסר בפועל.

בגין האישום הראשון נגזרו על אבראהים 24 חודשי מאסר בפועל, ובגין האישום השני נגזרו עליו 3 שנות מאסר בפועל. עוד הורה כב' השופט פורת כי עונש המאסר בגין האישום הראשון ירוצה כך ש- 14 חודשים מתוכו יצטברו לעונש לגבי האישום השני, כך שעל אבראהים יהא לשאת ב- 50 חודשי מאסר בפועל. עוד הושתו על אבראהים עונשי מאסר על תנאי.

26. בשים לב לעיקרון האחידות בענישה (על חשיבותו של עיקרון זה ראו למשל ע"פ 5195/11 קריניאן נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (28.3.2012)), ומשכתב האישום המונח לפניי אינו מגלה כאמור שוני מהותי בין הנאשם לאבראהים בכל הנוגע לחומרת המעשים, לא מצאתי כי הענישה בענייננו צריכה להיות חמורה יותר מזו שבעניין אבראהים בכל הנוגע לאירוע השוד.

אעיר, כי לא נעלם מעיניי שעל פי גזר הדין בעניין אבראהים היה זה האחר (היינו הנאשם דכאן) שאחז בנשק וירה ממנו כדור אחד. ואולם, בעובדות כתב האישום שלפניי, על יסודן הורשע הנאשם, יוחסו כאמור האחיזה בנשק בעת ביצוע השוד והירי הימנו לנאשם ולאבראהים; לשניהם גם יחד.



27. אם כן, על רקע נסיבות ביצוע העבירות, הערכים שנפגעו מביצוען ומידת הפגיעה בערכים מוגנים אלו, שהינה ברף בינוני עד גבוה, כמו גם מדיניות הענישה הנהוגה, סבורני כי מתחם העונש ההולם את מעשה הנאשם נמצא בטווח שבין **3 שנות מאסר בפועל לבין 6 שנות מאסר בפועל**, לצד עונשים נלווים.

28. בענייננו, לא מצאתי כי מתקיימים שיקולים אשר יצדיקו סטייה מגבולות המתחם שנקבע לעיל. שיקול ההגנה על שלום הציבור, הגם שמתקיים מעצם הערך המוגן שנפגע, אינו מצדיק חריגה מהמתחם. שיקול השיקום, בשים לב לנסיבות, אינו מתקיים ואינו מצדיק אף הוא סטייה מהמתחם.

העונש המתאים לנאשם

29. משנקבע מתחם העונש ההולם, יש לפנות עתה לקביעת העונש המתאים לנאשם בגבולות המתחם שהוצג. בכגון דא, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה**, כמפורט בסעיף 40 לא לחוק.

30. משקל לא מבוטל בהקשר זה, יש ליתן להודאת הנאשם במיוחס לו לאחר שתוקן כתב האישום בענייננו. אמנם ההודאה באה לאחר שהחלה פרשת התביעה, אך היא הביאה לחיסכון בזמן שיפוטי יקר, ויש בה לפעול לזכותו.

משקל נכבד יש ליתן לגילו הצעיר של הנאשם אשר במועד ביצוע העבירות היה בן 19 שנים לערך, ולכך שלחובתו לא רשומות הרשעות קודמות בפלילים. בנוסף, הנאשם הביע חרטה אשר התרשמתי מכנותה. הנאשם עמד על כי הוא מבין את חומרת המעשים, והביע צער וחרטה על ביצועם. ראוי כאן גם להפנות לאמור בתסקיר שירות המבחן לעניין השתלבותו של הנאשם בטיפול במסגרת בית הסוהר בקבוצה טיפולית של "מאסר ראשון", בה הוא "לוקח חלק פעיל, מביא ומשתף מעולמו הפנימי", וכי הוא "מבטא מוטיבציה לטיפול ושינוי, עוזר ומסייע בכל הנדרש באגף ללא בעיות משמעותיות מצדו".

31. בהינתן שורת נסיבות אלו לקולא אשר אינן קשורות בביצוע העבירה, ובהתחשב אף בעונש שנגזר על אבראהים בגין אירוע השוד, דומני כי יש למקם את עונש מאסרו בפועל של הנאשם בחלקו התחתון של המתחם, בצד השתת עונש משמעותי של מאסרים מותנים.

בדרך זו, הכוללת מאסר ממושך מאחורי סורג ובריאח וענישה משמעותית צופה פני עתיד, יוגשם עיקרון ההלימה, וכן תושג הרתעת הרבים. ענישה זו תביא גם להרתעת הנאשם, ובתקווה כי בכך יפחת הסיכון העתידי להישנות עבירות אלימות דומות מצדו אשר הוערך על ידי שירות המבחן כבינוני. הכל תוך שיתאפשר לנאשם אשר גילו צעיר לשוב אל דרך הישר, לאחר ריצוי עונש מאסר משמעותי של חודשים רבים. בעונש שנקבע יוגשם גם עיקרון האחידות בענישה כפי שתואר לעיל.



כאן אציין, למעלה מהצורך, כי לא מצאתי לקבל את טענות הסניגור המלומד לעניין האבחנה לקולא שביקש לבצע בכל הנוגע לעונשו של אברהם בגין אירוע השוד דכאן, לאור חפיפת חלק מהעונש בגין האישום הראשון שם ושאינו קשור לענייננו. חפיפת העונש בנסיבות דנן אינה משליכה ואין בה כדי להעלות או להוריד לעניין קביעת המתחם ההולם ולעניין גזירת הדין בתוך גדר המתחם. החלטת המותב הנכבד שם לחפוף חלק מהעונש מושא האישום הראשון, אינה ממעיטה מחומרת ענייננו ובוודאי שאינה מצדיקה חריגה לקולא אף מחוץ לגדר המתחם שקבעתי. הדברים פורטו בהרחבה לעיל ואיני רואה מקום לשוב ולחזור עליהם.

סוף דבר

32. על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- **שלוש (3) שנות מאסר בפועל, אשר יימנו החל ממעצרו ביום 25.4.2021.**
- **שמונה עשר (18) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירת אלימות, נשק או רכוש מסוג פשע.**
- **שמונה (8) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירת אלימות, נשק או רכוש מסוג עוון.**
- **נוכח תקופת המאסר שנגזרה; משעל פי גזר הדין בעניין אברהם שהניחה המאשימה לפניי הכספים אשר נשדדו הושבו, ונוכח גילו של הנאשם, לא מצאתי להטיל עליו ענישה בעלת ביטוי כספי.**

זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט העליון.

ניתן היום, כ"ח אדר א' תשפ"ב, 01 מרץ 2022, בהעדר הצדדים.